

Ο ΕΔΙΣΟΝ ΩΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΡΧΗΣ

Τὸ ὄνομα τοῦ ἐξόχου Ἀμερικανοῦ εἶνε γνωστόν εἰς πάντας, πολλάκις δὲ πολλὰ καὶ ἐν τῇ « Ἔστια » καὶ ἀλλαχοῦ ἐδημοσιεύθησαν περὶ τῶν θαυμασιῶν ἐφευρέσεων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν ἰδιωτικόν του βίον, ἰδίως δὲ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν παράδοξον τρόπον καθ' ὃν ἐνυμφεύθη καὶ εἰς τὸν καθ' ὅλου χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ ὡς οἰκογενειάρχου εἶνε βεβαίως ἄγνωστα εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ διὰ τοῦτο εὐχαρίστως θ' ἀναγνωσθῶσιν ὡς συνοψίζονται ἐνταῦθα ἐξ ἐκτενοῦς περὶ τοῦ μεγάλου ἐφευρέτου συγγραφεῖς:

... Ὁ Ἐδισον ἦτο βιομήχανος, ἀλλ' ἐξηκολούθει πάντοτε τὰς ἐρεῦνας του καὶ ἐνεφανίζετο εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του ἐφ' ὅσον μόνον ἀπῆρτετο ὅπως διατηρῆ ἐν αὐτῷ τὴν τάξιν καὶ ἐπαγρυπνῆ ὅπως ἡ ἐργασία τελεῖται κανονικῶς· τὸ πνεῦμά του ἐπλανᾶτο ἀλλαχοῦ.

Καίτοι ἦτο ἀείποτε ἀφηρημένος, παρατήρησεν ἐν τούτοις μεταξύ τῶν αὐτοῦ ἐργαζομένων νεανιδᾶ τινά, τὴν Μαρίαν Στίλβελ, ἧς ἡ γλυκεῖα καὶ συμπαθῆς φυσιογνωμία ἐνεποίησεν αὐτῷ ἐντύπωσιν. Παρόμοιος κατὰ τοῦτο πρὸς πάντας τοὺς ἔχοντας τὸν ἐγκέφαλον σφόδρα ἐξηρηθισμένον καὶ ἀσχολουμένους εἰς ὑπεβολικὴν διανοητικὴν ἐργασίαν, ὁ Ἐδισον εἶχε διαγάγει βίον ἀγνότατον. Δὲν εἶχε λάβει καιρὸν νὰ σκεφθῆ περὶ γάμου, ὁ δὲ ἄσωτος βίος οὐδὲν εἶχε δι' αὐτὸν θέλητρον. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρέπει πάντοτε ἡ φύσις ν' ἀνακτῆσῃ τὰ δικαιώματά της, ὁ ἐφευρέτης ὡς πάντες οἱ λοιποὶ ἐπλήρωσε καὶ αὐτὸς τὸν φόρον του εἰς τὸν ἔρωτα.

Τὸσον ὀλίγον ἀνέμενε τὸ συμβάν, ὥστε ἀρκετὸς καιρὸς παρῆλθε πρὶν ἐννοήσῃ τί συνέβαινεν ἐν τῇ ψυχῇ του. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἤσθάνθη ἐπιφοιτῶσαν εἰς τὸ πνεῦμά του τὴν εἰκόνα τῆς συμπαθοῦς νεανίδος, ἧς ἡ ἀνάμνησις τὸν ἀπῆσχόλει ἐν τῷ μέσῳ τῶν τολμηροτάτων αὐτοῦ σκέψεων. Ἀντὶ νὰ βλέπῃ κατὰ τὰς ὄνειροπολήσεις του μόνον μηχανὰς, ἔβλεπε κυμαινομένην

ἐμπροσθέν του μίαν εἰκόνα, πάντοτε τὴν αὐτήν, ἢ μάτην ἐπειράτο ν' ἀποδιώξῃ.

Ἀνησύχησε σοβαρῶς. Οἱ πράγματι πεποικισμένοι ὑπὸ τοῦ ταλάντου τῆς ἐφευρέσεως δὲν δύνανται νὰ διαθέτωσιν ἐλευθέρως τὸν ἑαυτὸν των, ἀλλ' εἶνε δούλοι τῆς ἰδίας αὐτῶν μεγαλοφυΐας. Ἡ ἐργασία εἶνε δι' αὐτοὺς ἀνάγκη καὶ παραγοῦσιν ἀνακαλύψεις ὡς ἡ ῥοδῆ παράγει ῥόδα καὶ τὸ κλῆμα τῆς ἀμπέλου βότρυς. Ἄν τις περιπτώσῃς ἢ ἐμπόδιον παρακωλύσῃ τὴν δραστηριότητά των, πάσχουσιν.

ΘΩΜΑΣ ΕΔΙΣΟΝ

Ὁ Ἐδισον κατεχόμενος ὑπὸ αἰσθήματος καθ' οὗ συνηθάνετο ὅτι ἠδυνάτει νὰ παλαίσῃ, προέβη τάχιστα εἰς τὴν ἀπόφασιν. Ἐπορεύθη πρὸς τὴν καταγοητεύσασαν αὐτὸν εὐειδῆ νεανίδα καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν τοιοῦτοτρόπως περίπου:

— Δεσποίνις, μοῦ ἀρέσκετε· ἂν δὲν αἰσθάνεσθε καμμίαν ἀπέχθειαν πρὸς ἐμέ, φρονῶ ὅτι δυνάμεθα ν' ἀποτελέσωμεν ἐξαιρετον ἀνδρῶν. Θέλετε νὰ μὲ νυμφευθῆτε;

Ἡ Μαρία Στίλβελ ὡς γυνὴ βεβαίως εἶχε παρατηρήσει

ὅτι ὁ προϊστάμενός της τὴν παρετῆρει κάπως περισσότερο ἀπὸ τὰς ἄλλας ὅτε διήρχετο διὰ τῶν ἐργαστηρίων· ἀλλ' οὐχ ἤττον δὲν ἀνέμενε ποσῶς ν' ἀκούσῃ τόσον σαφῆ πρότασιν. Τὸ πρῶτόν της κίνημα ἐμαρτύρησε τὴν ζωηράν της ἐκπληξίν· ἠρυθρίασε καὶ ἔμεινεν ἀμηχανοῦσα, μὴ γινώσκουσα τί ν' ἀπαντήσῃ.

Ὁ Ἐδισον τότε ἐπιθυμῶν γὰ τὴν καθησυχάσῃ καθ' ὀλοκληρίαν ἐπανέλαβεν:

— ὦ, μὴ ταράττεσθε, σᾶς παρακαλῶ. Λάβετε καιρὸν νὰ σκεφθῆτε· συμβουλευθῆτε τὴν μητέρα σας καὶ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἔρχομαι καὶ μοῦ δίδετε ἀπάντησιν.

Μετὰ τοῦτο ἐχαιρέτισεν αὐτὴν εὐσεβάστως καὶ εὐχαριστημένως ἐκ τῆς ἐνεργείας του μετέβη εἰς τὸ σπουδαστήριόν του καὶ ἐπελήφθη τῆς ἐργασίας του μετὰ πλείονος ζέσεως.